

GEORGE ORWELL

1984

Ordlista

stank (sida 7, rad 8) luktade illa

plakat (sida 9, rad 18) skylt

vask (sida 17, rad 12) diskho, handfat i kök

sabotage (sida 55, rad 7) när man förstör något

brits (sida 61, rad 14) enkel bänk att ligga på

Finns det andra ord som är nya för dig? Skriv dem, slå upp dem och skriv förklaringar.

Arbeta med ordlistan

Gå tillbaka till boken. Läs meningarna där orden i ordlistan finns.

Förklara med egna ord vad meningarna betyder.

GRAMMATIK

Verb

Verb är ord som berättar vad någon eller något gör.

1. Stryk under verben i följande meningar.

Han gick snabbt upp för trappan.

Hennes man arbetade för Sanningsministeriet.

Syme var en lojal medlem i Partiet.

Det låg små butiker i husen.

Där fanns inga teveskärmar.

Winston skyndade sig mot kontoret.

Sedan vaknade Julia också.

De drack det sista av det goda kaffet.

2. Verb böjs efter tempus (tid). *1984* är skriven i preteritum (dåtid). Skriv om meningarna ovan så att verben istället står i presens (nutid), t.ex. Winston *gick* snabbt – Winston *går* snabbt.

Adjektiv

Adjektiv är ord som beskriver människor, djur och saker, till exempel "liten", "glad" och "lång". Färger är också adjektiv.

1. Stryk under adjektiven i meningarna nedan (i vissa finns fler än ett adjektiv).

Hon gav honom en snabb blick.

O'Brien var en lång och kraftig karl.

Syme tog en tugga av det sega brödet.

Det var en vild tanke.

En mörkhårig kvinna kom emot honom.

Med spretig stil stod det: Jag älskar dig.

Winston kokade kaffe på ett gammalt spritkök.

Utanför hördes en grov, mörk röst sjunga.

2. Välj fem adjektiv som beskriver de här personerna.

Winston

Julia

Storebror

Tom Parsons

O'Brien

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

När utspelar sig det första kapitlet?

Vem är huvudpersonen?

Var bor han?

Hur ser det ut i det hus och den lägenhet han bor i?

Vilka är Tankepolisen?

Vad händer om man tänker fel?

Hur lyder partiets slagord?

Vad hette Flygbas 1 tidigare?

Vilka länder finns i världen?

Kapitel 2

Hur kan Winston undvika Tankepolisen?

Vilka två personer skriver han om i sin dagbok?

Vad är Broderskapet?

Kapitel 3

Vad vill fru Parsons ha hjälp med?

Vad är Spionklubben?

Kapitel 4

Var arbetar Winston?

Vilka är hans arbetsuppgifter?

Varför vill Partiet skapa ett nyspråk med färre ord?

Vad är Hatveckan?

Kapitel 5

Vilka bombar London enligt Partiet?

Vilka tror Winston är de skyldiga?

Vad är speciellt med rummet ovanför butiken?

Kapitel 6

Vad har hänt med Syme?

Vad innebär dubbeltänk?

Vad står det på lappen som kvinnan ger till Winston?

Varför väntar han så länge med att läsa den?

Kapitel 7

Varför är det förbjudet för Julia och Winston att förälska sig?

Varför räknas kärlek som "krimtänk"?

Hur kan Winston och Julia träffas trots allt?

Kapitel 8

Vilka är fiender i början av Hatveckan?

Vilka är det i slutet?

Kapitel 9

Vilka är Prolerna?

Vilka regler gäller för dem?

Vilka andra grupper finns i samhället?

Hur upptäcker Tankepolisen Winston och Julia?

På vilket sätt har mannen i butiken förändrats?

Kapitel 10

Varför hamnar Mr. Parsons i fängelse?

Vem angav honom?

Kapitel 11

Varför beordrar O'Brien att Winston ska misshandlas?

Kapitel 12

Vad finns i rum 101?

Vad är det som får Winston att förråda Julia?

Kapitel 13

Hur är Winstons liv efter fängelsevistelsen?

SKRIVA

Sammanfatta

Använd följande punkter för att sammanfatta handlingen i *1984*.

- Boken handlar om ...
- De ...
- Först ...
- Därefter ...
- Sedan ...
- Slutligen ...

Skriv en recension

Vad tyckte du om boken? Skriv en recension och använd följande meningar som stöd.

- Jag tyckte om att ...
- Det bästa med boken var att ...
- Den person jag tyckte bäst om var ...
- Det var bra att ...
- Jag tyckte inte om att ...
- Det var konstigt att ...
- Det var hemskt att ...
- Jag undrar varför ...
- Jag hoppas ...

Händelse och tanke

Välj två betydelsefulla händelser ur boken.

Berätta vad som händer, vilka som är med och varför du anser att de är viktiga. Använd punkterna nedan som stöd.

1.

- Den första händelsen jag har valt är ...
- Jag valde den eftersom ...
- Det som händer är ...
- De som är med är ...
- Det är en viktig händelse för att ...
- Den får mig att tänka på ...

2.

- Den andra händelsen jag har valt är ...
- Jag valde den eftersom ...
- Det som händer är ...
- De som är med är ...
- Det är en viktig händelse för att ...
- Den får mig att tänka på ...

Beskriv en karaktär

Välj en av karaktärerna i boken och skriv en text om hen.

- Hur är hen?
- Vad tycker hen om?
- Vad tycker hen inte om?
- Vilka personer är viktiga för hen?
- Vilka fiender har hen?
- Vad drömmer hen om?

Skriv dagbok

Winston skriver dagbok där han berättar om vad han gör, tänker och känner. Skriv en annan karaktärs dagbok under en eller två dagar. Berätta om sådant som händer i boken och skriv också de tankar och känslor du tror karaktären har kring dem.

ANALYSERA

Teman

Teman är stora känslor och händelser som genomsyrar en berättelse. Exempel på vanliga teman är kärlek, hat, rädsla, glädje, sorg, ensamhet, gemenskap, vänskap, krig, orättvisa och svartsjuka.

Vilka teman hittar du i *1984*? Ge exempel och förklara.

Motiv

Motiv är typiska situationer och vanliga karaktärer som finns med i många olika böcker, filmer och teveserier. Exempel på vanliga motiv är "den elaka styvmodern" och "en hemlighet avslöjas som förändrar allt".

Skriv om tre vanliga karaktärer och tre typiska situationer som du känner igen från andra berättelser och dessutom hittar i *1984*.

Bokens konflikt

I varje bok finns ett problem. Det kallas för bokens konflikt.

Vad tycker du är konflikten i den här boken?

Förklara varför du tycker så.

Budskap

Budskapet är det författaren vill säga med boken och det du som läsare kan lära dig. Det finns flera budskap i en bok. Vilket eller vilka budskap hittar du i *1984*? Skriv och förklara.

Miljö

1984 utspelar sig i ett framtida samhälle med stark kontroll av medborgarna.

Miljön påverkar karaktärernas liv.

- Hur påverkas karaktärerna av det samhälle de lever i?
- Vilka regler (skrivna och oskrivna) gäller i Oceanien?
- Gäller samma regler för alla?
- Vad ger hög status?
- Vad ger låg status?
- Vilka är goda och vilka är onda enligt Partiet?
- Hur påverkar Partiet sanningen, språket och historien?

En karaktärs utveckling och förändring

Välj en av karaktärerna. Beskriv hur hen förändras från början av boken till slutet.

Vad lär hen sig? Vem påverkar hen? Vad blir bättre? Vad blir sämre?

En klassiker

1984 räknas till en av de stora klassikerna. En klassiker är en bok som är gammal men ändå aktuell och som har lästs av flera generationer. Man brukar säga att den är tidlös, att den passar i vilken tid som helst.

- Varför tror du att 1984 har blivit en klassiker?
- Vad är tidlöst, vad passar både när den skrevs och nu?
- Vad i boken är kopplat till den tid och det samhälle som boken skrevs i?
- Tycker du att 1984 är en klassiker som många borde läsa? Varför? Varför inte? Argumentera för din åsikt.